

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 375

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 19 mai 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
494.	— Ordin al ministrului transporturilor pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea, agrearea și efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor destinate transportului anumitor mărfuri periculoase — RNTR 3, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.134/2005	2–8
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 5 din 20 martie 2017 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	9–15
	ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
6.	— Circulară privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede din argint dedicate împlinirii a 140 de ani de la proclamarea Independenței de stat a României	16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea, agrearea și efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor destinate transportului anumitor mărfuri periculoase — RNTR 3, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.134/2005

În temeiul prevederilor art. 15 alin. (1) pct. I lit. b) din Normele de efectuare a activității de transport rutier de mărfuri periculoase în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.175/2007, precum și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. I. — Reglementările privind omologarea, agrearea și efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor destinate transportului anumitor mărfuri periculoase — RNTR 3, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.134/2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 și 97 bis din 1 februarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La capitolul 1 punctul 1.3 litera a), sintagma: „1 ianuarie 2015” se înlocuiește cu sintagma: „1 ianuarie 2017”.**

2. **La capitolul 1, punctul 1.4.6 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„1.4.6 *vehicul FL*:

a) vehicul destinat transportului de lichide având un punct de aprindere care nu depășește 60° C [cu excepția combustibililor diesel ce satisfac standardul EN 590:2013 + AC:2014, motorinei și uleiului de încălzire (ușor) — nr. ONU 1202 — cu un punct de aprindere definit în standardul EN 590:2013 + AC:2014], în cisterne fixe sau demontabile cu o capacitate mai mare de 1 m³ ori în containere-cisternă sau cisterne mobile cu o capacitate individuală mai mare de 3 m³; sau

b) vehicul destinat transportului de gaze inflamabile, în cisterne fixe sau demontabile cu o capacitate mai mare de 1 m³ ori în containere-cisternă, cisterne mobile sau CGEM cu o capacitate individuală mai mare de 3 m³; sau

c) vehicul-baterie cu o capacitate totală mai mare de 1 m³, destinat transportului de gaze inflamabile; sau

d) vehicul destinat transportului de peroxid de hidrogen, stabilizat sau în soluție apoasă stabilizată, conținând peste 60% peroxid de hidrogen (clasa 5.1, nr. ONU 2015), în cisterne fixe sau demontabile cu o capacitate mai mare de 1 m³ ori în containere-cisternă sau cisterne mobile cu o capacitate individuală mai mare de 3 m³;

3. **La capitolul 1, punctul 1.4.7 se abrogă.**

4. **La capitolul 3, punctul 3.7 se abrogă.**

5. **În anexa nr. 1 la reglementări, capitolul 9.2 se modifică și va avea cuprinsul prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.**

6. **În anexa nr. 1 la reglementări, la capitolul 9.3, punctul 9.3.7 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„9.3.7 **Echipament electric**

9.3.7.1 Instalația electrică trebuie să satisfacă prescripțiile pertinente de la pct. 9.2.2.1, 9.2.2.2, 9.2.2.3, 9.2.2.4, 9.2.2.5, 9.2.2.6, 9.2.2.7, 9.2.2.8 și 9.2.2.9.2.

9.3.7.2 Instalația electrică situată în compartimentul pentru încărcătură trebuie protejată împotriva prafului cu un grad de protecție cel puțin IP54 în conformitate cu standardul CEI 60529 sau echivalent. Pentru transportul articolelor sau obiectelor din grupa de compatibilitate J trebuie prevăzută o protecție cel puțin IP65 în conformitate cu standardul CEI 60529 sau echivalent.

9.3.7.3 Niciun cablaj nu trebuie să fie poziționat în interiorul compartimentului pentru încărcătură. Echipamentul electric accesibil din interiorul compartimentului pentru încărcătură trebuie să fie protejat suficient de impactul mecanic din interior.”

7. **În anexa nr. 1 la reglementări, la capitolul 9.7, punctul 9.7.3 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„9.7.3. **Mijloace de fixare**

Mijloacele de fixare trebuie concepute pentru a rezista la solicitările statice și dinamice în condiții normale de transport, precum și la eforturile minime, așa cum sunt definite la pct. 6.8.2.1.2, 6.8.2.1.11 până la 6.8.2.1.13, 6.8.2.1.15 și 6.8.2.1.16, în cazul vehiculelor-cisternă, vehiculelor-baterie și vehiculelor purtătoare de cisterne demontabile.”

8. **În anexa nr. 1 la reglementări la capitolul 9.7, punctul 9.7.8.1 primul paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:**

„9.7.8.1 Instalația electrică a vehiculelor FL trebuie să satisfacă prescripțiile pertinente de la pct. 9.2.2.1, 9.2.2.2, 9.2.2.4, 9.2.2.5, 9.2.2.6, 9.2.2.8 și 9.2.2.9.1.”

9. **Anexa nr. 2 la reglementări se abrogă.**

10. **Anexa nr. 3 la reglementări se abrogă.**

11. **În cuprinsul reglementărilor sintagma: „OX” se abrogă.**

Art. II. — Regia Autonomă „Registrul Auto Român” va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 iulie 2017.

Ministrul transporturilor,
Alexandru-Răzvan Cuc

CAPITOLUL 9.2

Prescripții referitoare la construcția vehiculelor

9.2.1 Conformitatea cu prescripțiile prezentului capitol

9.2.1.1 Vehiculele EX/II, EX/III, FL și AT trebuie să corespundă prescripțiilor prezentului capitol, conform tabelului de mai jos.

Pentru alte vehicule decât vehiculele EX/II, EX/III, FL și AT:

— prescripțiile de la punctul 9.2.3.1.1 (echipament de frânare în conformitate cu Regulamentul CEE-ONU nr. 13 sau Directiva 71/320/CEE) se aplică la toate vehiculele înmatriculate

pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 30 iunie 1997;

— prescripțiile de la punctul 9.2.5 (dispozitiv de limitare a vitezei în conformitate cu Regulamentul CEE-ONU nr. 89 sau Directiva 92/24/CE) se aplică la toate autovehiculele cu o masă maximă mai mare de 12 tone, înmatriculate pentru prima dată după 31 decembrie 1987, și la toate autovehiculele cu masa maximă mai mare de 3,5 tone, dar mai mică sau egală cu 12 tone, înmatriculate pentru prima dată după 31 decembrie 2007.

SPECIFICAȚII TEHNICE		VEHICULE				OBSERVAȚII
		EX/II	EX/III	AT	FL	
9.2.2	ECHIPAMENT ELECTRIC					
9.2.2.1	Dispoziții generale	X	X	X	X	
9.2.2.2.1	Cabluri	X	X	X	X	
9.2.2.2.2	Protecție suplimentară	X ^{a)}	X	X ^{b)}	X	a) Aplicabil vehiculelor cu o masă maximă mai mare de 3,5 tone înmatriculate pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 31 martie 2018. b) Aplicabil vehiculelor înmatriculate pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 31 martie 2018.
9.2.2.3	Siguranțe și disjunctoare	X ^{b)}	X	X	X	b) Aplicabil vehiculelor înmatriculate pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 31 martie 2018.
9.2.2.4	Baterii	X	X	X	X	
9.2.2.5	Iluminare	X	X	X	X	
9.2.2.6	Conexiuni electrice	X ^{c)}	X	X ^{b)}	X	b) Aplicabil vehiculelor înmatriculate pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 31 martie 2018. c) Aplicabil autovehiculelor destinate să tracteze remorci cu o masă maximă mai mare de 3,5 tone și remorcilor cu o masă maximă mai mare de 3,5 tone înmatriculate pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 31 martie 2018.
9.2.2.7	Tensiune	X	X			
9.2.2.8	Înterupătorul principal al bateriei		X		X	
9.2.2.9	Circuite alimentate în permanență					
9.2.2.9.1					X	
9.2.2.9.2			X			

SPECIFICAȚII TEHNICE		VEHICULE				OBSERVAȚII
		EX/II	EX/III	AT	FL	
9.2.3	ECHIPAMENT DE FRÂNARE					
9.2.3.1	Dispoziții generale	X	X	X	X	
	Sistem de frânare antiblocare	X ^{e)}	X ^{d, e)}	X ^{d, e)}	X ^{d, e)}	<p>d) Aplicabil autovehiculelor (tractoare și purtătoare) cu o masă maximă mai mare de 16 tone și autovehiculelor autorizate să tracteze remorci (remorci complete, semiremorci și remorci cu axă centrală) cu o masă maximă mai mare de 10 tone. Autovehiculele trebuie să fie echipate cu un sistem de frânare antiblocare de categoria 1.</p> <p>Aplicabil remorcilor (remorci complete, semiremorci și remorci cu axă centrală) cu o masă maximă mai mare de 10 tone. Remorcile trebuie să fie echipate cu un sistem de frânare antiblocare de categoria A.</p> <p>e) Aplicabil tuturor autovehiculelor, precum și remorcilor cu o masă maximă mai mare de 3,5 tone înmatriculate pentru prima dată (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) după 31 martie 2018.</p>
	Sistem de frânare de încetinire	X ^{f)}	X ^{g)}	X ^{g)}	X ^{g)}	<p>f) Aplicabil autovehiculelor cu o masă maximă mai mare de 16 tone sau autorizate să tracteze remorci cu o masă maximă mai mare de 10 tone înmatriculate pentru prima dată după 31 martie 2018. Sistemul de frânare de încetinire trebuie să fie de tip IIA.</p> <p>g) Aplicabil autovehiculelor cu o masă maximă mai mare de 16 tone sau autorizate să tracteze remorci cu o masă maximă mai mare de 10 tone. Sistemul de frânare de încetinire trebuie să fie de tip IIA.</p>
9.2.4	PREVENIREA RISCURILOR DE INCENDIU					
9.2.4.3	Rezervoare de combustibil	X	X		X	
9.2.4.4	Motor	X	X		X	
9.2.4.5	Sistem de evacuare	X	X		X	
9.2.4.6	Frâna de încetinire a vehiculului	X ^{f)}	X	X	X	f) Aplicabil autovehiculelor cu o masă maximă mai mare de 16 tone sau autorizate să tracteze remorci cu o masă maximă mai mare de 10 tone înmatriculate pentru prima dată după 31 martie 2018. Sistemul de frânare de încetinire trebuie să fie de tip IIA.
9.2.4.7	Dispozitive de încălzire cu combustie					

SPECIFICAȚII TEHNICE		VEHICULE				OBSERVAȚII
		EX/II	EX/III	AT	FL	
9.2.4.7.1 9.2.4.7.2 9.2.4.7.5		X ^{h)}	X ^{h)}	X ^{h)}	X ^{h)}	h) Aplicabil autovehiculelor echipate după 30 iunie 1999. Conformitate obligatorie nu mai târziu de 1 ianuarie 2010 pentru vehiculele echipate înainte de 1 iulie 1999. Se utilizează data primei înmatriculări atunci când data echipării nu este disponibilă.
9.2.4.7.3 9.2.4.7.4					X ^{h)}	h) Aplicabil autovehiculelor echipate după 30 iunie 1999. Conformitate obligatorie nu mai târziu de 1 ianuarie 2010 pentru vehiculele echipate înainte de 1 iulie 1999. Se utilizează data primei înmatriculări atunci când data echipării nu este disponibilă.
9.2.4.7.6		X	X			
9.2.5	DISPOZITIVE DE LIMITARE A VITEZEI	X ⁱ⁾	X ⁱ⁾	X ⁱ⁾	X ⁱ⁾	i) Aplicabil autovehiculelor cu masa maximă mai mare de 12 tone, înmatriculate pentru prima dată după 31 decembrie 1987, și la toate autovehiculele cu masa maximă mai mare de 3,5 tone, dar mai mică sau egală cu 12 tone, înmatriculate pentru prima dată după 31 decembrie 2007.
9.2.6	DISPOZITIVE DE CUPLARE ALE AUTOVEHICULELOR ȘI REMORCILOR	X	X	X ⁱ⁾	X ⁱ⁾	j) Aplicabil dispozitivelor de cuplare ale autovehiculelor și remorcilor înmatriculate (sau care au intrat în exploatare, dacă înmatricularea nu este obligatorie) pentru prima dată după 31 martie 2018.
9.2.7	PREVENIREA ALTOR RISCURI CAUZATE DE COMBUSTIBILI			X	X	

9.2.1.2 MEMU trebuie să satisfacă prescripțiile din prezentul capitol aplicabile vehiculelor EX/III.

9.2.2 Echipament electric

9.2.2.1 Dispoziții generale

Instalația electrică trebuie să fie proiectată, construită și protejată astfel încât să nu provoace nicio aprindere sau niciun scurtcircuit, în condiții normale de utilizare a vehiculelor.

Instalația electrică, în ansamblul său, trebuie să satisfacă prescripțiile de la pct. 9.2.2.2 până la pct. 9.2.2.9, conform tabelului de la pct. 9.2.1.

9.2.2.2 Cablaj

9.2.2.2.1 Cabluri

Niciun cablu al circuitului electric nu trebuie să transmită un curent de o intensitate mai mare decât cea pentru care a fost proiectat. Conductorii trebuie să fie izolați în mod corespunzător.

Cablurile trebuie să fie adecvate condițiilor în care se prevede a fi utilizate, în special condițiile de temperatură și de compatibilitate cu fluidele care sunt specificate în ISO 16750-4:2010 și ISO 16750-5:2010.

Cablurile trebuie să fie conforme cu ISO 6722-1:2011 + Cor 01:2012 sau ISO 6722-2:2013.

Cablurile trebuie să fie fixate sigur și poziționate astfel încât să fie protejate față de solicitările mecanice și termice.

9.2.2.2.2 Protecție suplimentară

Cablurile situate în spatele cabinei șoferului și pe remorci trebuie protejate suplimentar pentru a reduce la minimum riscurile accidentale de aprindere sau scurtcircuit în cazul unui impact sau deformări.

Protecția suplimentară trebuie să fie adecvată condițiilor normale de utilizare a vehiculului.

Protecția suplimentară se consideră conformă dacă sunt utilizate cabluri multifilare conforme cu ISO 14572:2011 sau se utilizează unul din exemplele din figurile de la 9.2.2.2.2.1 la 9.2.2.2.2.4 de mai jos sau orice altă configurație care prezintă o protecție similară adecvată.

Cablurile senzorilor de viteză de la roți nu au nevoie de protecție suplimentară.

Vehiculele EX/II care sunt van-uri cu pereți rigizi construite într-o singură etapă și la care cablajul din spatele cabinei șoferului este protejat de caroserie sunt considerate ca îndeplinind cerința referitoare la protecția suplimentară.

Figura 9.2.2.2.1 *)

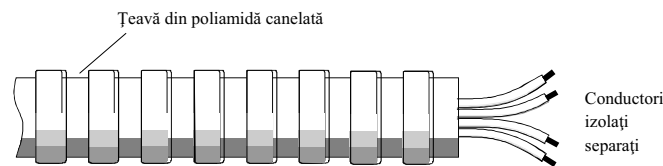

Figura 9.2.2.2.2 *)

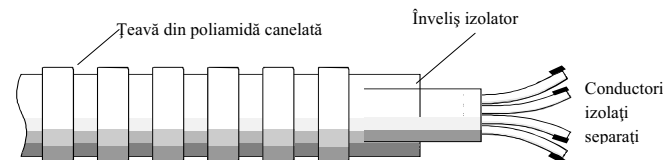

Figura 9.2.2.2.3 *)

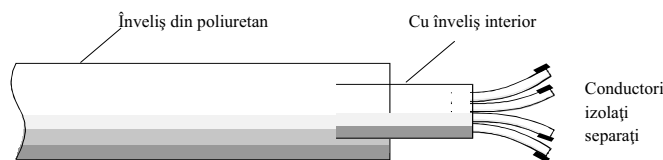
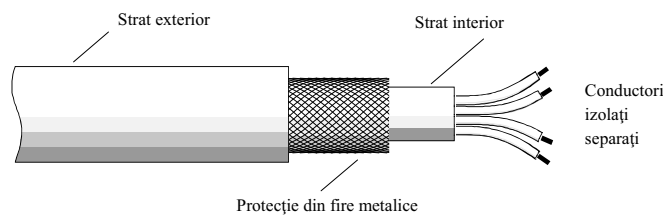

Figura 9.2.2.2.4 *)

*) Figurile 9.2.2.2.1—9.2.2.2.4 sunt reproduse în facsimil.

9.2.2.3 Siguranțe și disjunctoare

Toate circuitele trebuie protejate prin siguranțe fuzibile sau disjunctoare automate, cu excepția următoarelor circuite:

- de la bateria de pornire la sistemul de pornire la rece;
- de la bateria de pornire la alternator;
- de la alternator la cutia cu siguranțe fuzibile sau disjunctoare;
- de la bateria de pornire la demarorul motorului;
- de la bateria de pornire la cutia de comandă a sistemului de frânare de încetinire (a se vedea punctul 9.2.3.1.2), dacă acest sistem este electric sau electromagnetic;
- de la bateria de pornire la mecanismul electric de ridicare a axei.

Circuitele neprotejate de mai sus trebuie să fie cât mai scurte posibil.

9.2.2.4 Baterii

Bornele bateriei trebuie să fie izolate electric sau bateria trebuie acoperită cu un capac izolator.

Bateriile care pot produce gaze inflamabile și care nu sunt situate sub capota motorului trebuie instalate într-o cutie ventilată.

9.2.2.5 Iluminare

Nu trebuie utilizate surse de lumină cu dulie filetată.

9.2.2.6 Conexiuni electrice dintre autovehicule și remorci

9.2.2.6.1 Conexiunile electrice trebuie să fie proiectate astfel încât să prevină:

- pătrunderea umezelii și a murdăriei; părțile conectate trebuie să aibă cel puțin gradul de protecție IP54 conform standardului CEI 60529;
- debransarea accidentală; conectoarele trebuie să îndeplinească prescripțiile de la punctul 5.6 din ISO 4091:2003.

9.2.2.6.2 Prescripțiile de la punctul 9.2.2.6.1 se consideră a fi îndeplinite:

- pentru conectoarele standardizate pentru scopuri specifice în conformitate cu ISO 12098:2004¹⁾, ISO 7638:2003¹⁾, EN 15207:2014¹⁾ sau ISO 25981:2008¹⁾;
- în cazul în care conexiunile electrice fac parte dintr-un sistem automat de cuplare (a se vedea Regulamentul CEE-ONU nr. 55²⁾).

¹⁾ ISO 4009, la care se face referință în acest standard, nu trebuie aplicat.

²⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 55 (Prescripții uniforme referitoare la omologarea componentelor mecanice de cuplare ale ansamblurilor de vehicule).

9.2.2.6.3 Conexiunile electrice folosite pentru alte scopuri care țin de buna funcționare a vehiculelor și echipamentelor acestora pot fi folosite cu condiția să corespundă prescripțiilor de la pct. 9.2.2.6.1.

9.2.2.7 **Tensiune**

Tensiunea nominală a sistemului electric nu trebuie să depășească 25 V c.a. sau 60 V c.c.

Tensiuni superioare sunt admise în părțile izolate galvanic ale sistemului electric cu condiția ca aceste părți să nu fie localizate la mai puțin 0,5 metri de exteriorul compartimentului de încărcare sau al cisternei.

În plus, sistemele care funcționează la o tensiune mai mare de 1000 V c.a. sau 1500 V c.c. trebuie amplasate într-o cutie închisă.

Utilizarea surselor de lumină cu xenon este permisă numai în cazul în care acestea au startere integrate.

9.2.2.8 **Înterupătorul principal al bateriei**

9.2.2.8.1 Un întrerupător pentru întreruperea circuitelor electrice trebuie montat cât mai aproape posibil de baterie. Dacă se utilizează un întrerupător monopolar, acesta trebuie plasat pe conductorul de alimentare, și nu pe cel de legare la masă.

9.2.2.8.2 Un dispozitiv de comandă pentru facilitarea funcțiilor de deconectare și reconectare ale întrerupătorului trebuie instalat în cabina conducătorului auto. Acesta trebuie să fie ușor accesibil pentru conducătorul auto și semnalizat distinct. Acest dispozitiv trebuie protejat împotriva acționării involuntare, fie printr-un capac de protecție, fie cu un dispozitiv de comandă cu mișcare dublă, fie prin alte mijloace corespunzătoare. Pot fi instalate dispozitive de comandă suplimentare, cu condiția ca acestea să fie identificate în mod distinct și protejate împotriva unei acționări involuntare. Dacă dispozitivul (dispozitivele) de comandă este (sunt) acționat(e) electric, circuitele dispozitivului (dispozitivelor) de comandă trebuie să respecte prescripțiile de la pct. 9.2.2.9.

9.2.2.8.3 Întrerupătorul trebuie să întrerupă circuitele într-un interval de 10 secunde după acționarea dispozitivului de comandă.

9.2.2.8.4 Întrerupătorul trebuie plasat într-o cutie având un grad de protecție IP65 conform standardului CEI 60529.

9.2.2.8.5 Conexiunile electrice la întrerupător trebuie să aibă un grad de protecție IP54 conform standardului CEI 60529. Totuși, acest lucru nu este necesar dacă aceste conexiuni se află în interiorul unei cutii, care poate fi cea a bateriei. În acest caz este suficientă protejarea acestor conexiuni împotriva scurtcircuitelor prin intermediul unui capac din cauciuc, de exemplu.

9.2.2.9 **Circuite alimentate în permanență**

9.2.2.9.1 a) Acele părți ale instalației electrice, inclusiv conductorii, care trebuie să rămână sub tensiune atunci când întrerupătorul bateriei este deschis, trebuie să aibă caracteristici adecvate pentru utilizarea în zone periculoase. Acest echipament trebuie să satisfacă dispozițiile generale ale standardului CEI 60079, părțile 0 și 14³⁾ și dispozițiile suplimentare aplicabile ale standardului CEI 60079, părțile 1, 2, 5, 6, 7, 11, 15 sau 18.

b) Pentru aplicarea standardului CEI 60079, partea 14³⁾, trebuie utilizată clasificarea următoare:

Echipamentul electric aflat permanent sub tensiune, inclusiv conductorii, care nu este supus prescripțiilor pct. 9.2.2.4 și 9.2.2.8 trebuie să satisfacă prescripțiile aplicabile zonei 1 pentru

echipamentul electric în general sau prescripțiile aplicabile zonei 2 pentru echipamentul electric situat în cabina conducătorului auto. Trebuie îndeplinite prescripțiile aplicabile grupei de explozie IIC, clasa de temperatură T6.

Totuși, pentru echipamentul electric aflat în permanență sub tensiune, instalat într-un mediu unde temperatura determinată de echipamentul neelectric situat în același mediu depășește limita de temperatură T6, clasa de temperatură a echipamentului electric aflat sub tensiune în permanență trebuie să fie cel puțin T4.

c) Conductorii de alimentare pentru echipamentul electric aflat în permanență sub tensiune trebuie să îndeplinească prescripțiile standardului CEI 60079, partea 7 („Securitate crescută”), și să fie protejați de o siguranță sau întrerupător automat al circuitului plasat cât mai aproape posibil de sursa de alimentare, fie, în cazul unui „echipament de siguranță intrinsec”, trebuie să fie protejați printr-un dispozitiv de siguranță plasat cât mai aproape posibil de sursa de alimentare.

9.2.2.9.2 Conexiunile de derivație ale întrerupătorului principal al bateriei pentru echipamentul electric care trebuie să rămână sub tensiune atunci când întrerupătorul bateriei este deschis trebuie protejate împotriva supraîncălzirii printr-o metodă adecvată, cum ar fi o siguranță fuzibilă, un întrerupător sau un dispozitiv de siguranță (limitator de curent).

9.2.3 **Echipament de frânare**

9.2.3.1 **Dispoziții generale**

9.2.3.1.1 Autovehiculele și remorcile destinate să constituie o unitate de transport pentru mărfuri periculoase trebuie să îndeplinească toate prescripțiile tehnice aplicabile din Regulamentul CEE-ONU nr. 13⁴⁾, cu modificările ulterioare, conform datelor de aplicare specificate în acesta.

9.2.3.1.2 Vehiculele EX/II, EX/III, FL și AT trebuie să îndeplinească dispozițiile din anexa 5 a Regulamentului CEE-ONU nr. 13⁴⁾.

9.2.3.2 **(Abrogat)**

9.2.4 **Prevenirea riscurilor de incendiu**

9.2.4.1 **Dispoziții generale**

Dispozițiile tehnice de mai jos se aplică conform tabelului de la pct. 9.2.1.

9.2.4.2 **(Abrogat)**

9.2.4.3 **Rezervoare de combustibil**

Rezervoarele de combustibil pentru alimentarea motorului vehiculului trebuie să corespundă următoarelor prescripții:

a) în caz de scurgere în condiții normale de transport, combustibilul lichid sau faza lichidă a combustibilului gazos trebuie să se scurgă către sol și nu trebuie să vină în contact cu încărcătura sau cu părțile calde ale vehiculului;

b) rezervoarele pentru combustibili lichizi trebuie să respecte prescripțiile Regulamentului CEE-ONU nr. 34⁵⁾; rezervoarele care conțin benzină trebuie echipate cu un dispozitiv antinflacă eficient, care să se adapteze la orificiul de umplere, sau cu un dispozitiv care permite menținerea acestui orificiu închis ermetic. Rezervoarele pentru GNL și GNC trebuie să îndeplinească prescripțiile aplicabile ale Regulamentului CEE-ONU nr. 110⁶⁾. Rezervoarele pentru GPL trebuie să îndeplinească prescripțiile Regulamentului CEE-ONU nr. 67⁷⁾;

³⁾ Dispozițiile standardului CEI 60079, partea 14, nu prevalează asupra dispozițiilor prezentei părți.

⁴⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 13 (Prescripții uniforme referitoare la omologarea vehiculelor din categoriile M, N și O în ceea ce privește frânarea).

⁵⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 34 (Prescripții uniforme referitoare la omologarea vehiculelor în ceea ce privește riscurile de incendiu).

⁶⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 110 [Prescripții uniforme referitoare la omologarea:

I. Componentelor specifice ale autovehiculelor care utilizează în sistemele lor de propulsie gaz natural comprimat (GNC) și/sau gaz natural lichefiat (GNL);
II. Vehiculelor în ceea ce privește instalarea componentelor specifice de un tip omologat pentru utilizarea gazului natural comprimat (GNC) și/sau a gazului natural lichefiat (GNL) în sistemul lor de propulsie].

⁷⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 67 (Prescripții uniforme referitoare la omologarea:

I. Echipamentelor specifice pentru vehiculele din categoria M și N, care utilizează gaz petrolier lichefiat în sistemul de propulsie;
II. Vehiculelor din categoria M și N dotate cu echipamente specifice pentru utilizarea gazului petrolier lichefiat în sistemul lor de propulsie, în ceea ce privește instalarea unui astfel de echipament).

c) orificiile de descărcare ale dispozitivelor de siguranță și/sau ale supapelor de siguranță ale rezervoarelor de combustibil care conțin combustibili gazoși trebuie să fie orientate într-o altă direcție decât cea a prizelor de aer, a rezervoarelor de combustibil, a încărcăturii sau a părților calde ale vehiculului și nu trebuie să afecteze suprafețele închise, alte vehicule, sistemele montate la exterior care au prize de aer (de exemplu, sistemele de aer condiționat), admisia motorului sau evacuarea motorului. Conductele sistemului de alimentare nu trebuie fixate pe rezervorul cisternei care conține încărcătura.

9.2.4.4 **Motor**

Motorul care propulsează vehiculul trebuie echipat și amplasat astfel încât să se evite orice pericol pentru încărcătură ca urmare a încălzirii sau aprinderii. Utilizarea GNC sau GNL drept combustibil este permisă numai dacă componentele specifice pentru GNC și GNL sunt omologate în conformitate cu Regulamentul CEE-ONU nr. 110⁶⁾ și îndeplinesc prescripțiile de la pct. 9.2.2. Instalarea pe vehicul trebuie să respecte prescripțiile de la pct. 9.2.2 și prescripțiile tehnice ale Regulamentului CEE-ONU nr. 110⁶⁾. Utilizarea GPL drept combustibil este permisă numai dacă componentele specifice sunt omologate în conformitate cu Regulamentul CEE-ONU nr. 677⁷⁾ și îndeplinesc prescripțiile de la pct. 9.2.2. Instalarea pe vehicul trebuie să respecte prescripțiile de la pct. 9.2.2 și prescripțiile tehnice ale Regulamentului CEE-ONU nr. 677⁷⁾.

În cazul vehiculelor EX/II și EX/III, motorul trebuie să fie un motor cu aprindere prin comprimare care folosește numai combustibili lichizi cu punct de aprindere mai mare de 55° C. Gazele nu trebuie utilizate.

9.2.4.5 **Sistem de evacuare**

Sistemul de evacuare (inclusiv tubulatura de evacuare) trebuie direcționat sau protejat astfel încât să se evite orice pericol pentru încărcătură ca urmare a încălzirii sau aprinderii. Părțile sistemului de evacuare situate direct sub rezervorul de combustibil (diesel) trebuie să se găsească la o distanță de cel puțin 100 mm sau să fie protejate printr-un ecran termic.

9.2.4.6 **Frâna de încetinire a vehiculului**

Vehiculele echipate cu un sistem de frânare de încetinire care emite temperaturi ridicate, plasat în spatele peretelui din spate al cabinei, trebuie prevăzute cu un ecran termic între acest sistem și cisternă sau încărcătură, fixat solid și astfel dispus încât să permită evitarea oricărei încălziri, chiar locală, a peretelui cisternei sau a încărcăturii.

În plus, acest ecran termic trebuie să protejeze sistemul de frânare împotriva scurgerilor, chiar accidentale, ale produsului transportat. Se va considera drept satisfăcătoare o protecție care are, de exemplu, un ecran cu pereți dubli.

9.2.4.7 **Dispozitive de încălzire cu combustie**

9.2.4.7.1 Dispozitivele de încălzire cu combustie trebuie să îndeplinească prescripțiile tehnice aplicabile din Regulamentul CEE-ONU nr. 122⁸⁾, cu modificările ulterioare, în conformitate cu datele de aplicare specificate în acesta, precum și

prevederile de la pct. 9.2.4.7.2 până la pct. 9.2.4.7.6 aplicabile conform tabelului de la pct. 9.2.1.

9.2.4.7.2 Dispozitivele de încălzire cu combustie și conductele lor de evacuare a gazelor trebuie concepute, amplasate și protejate sau acoperite astfel încât să prevină orice risc inacceptabil de încălzire ori de aprindere a încărcăturii. Această prescripție se consideră satisfăcută dacă rezervorul și sistemul de evacuare ale dispozitivului sunt conforme cu dispozițiile similare celor prescrise pentru rezervoarele de combustibil și sistemele de evacuare ale vehiculelor de la pct. 9.2.4.3 și respectiv pct. 9.2.4.5.

9.2.4.7.3 Dispozitivele de încălzire cu combustie trebuie să poată fi scoase din funcțiune cel puțin prin următoarele metode:

a) întrerupere manuală deliberată din cabina conducătorului auto;

b) oprirea motorului vehiculului; în acest caz, dispozitivul de încălzire poate fi repus în funcțiune manual de către conducătorul auto;

c) pornirea unei pompe de alimentare de pe autovehiculul pentru substanțele periculoase transportate.

9.2.4.7.4 O funcționare reziduală este permisă după ce dispozitivele de încălzire au fost scoase din funcțiune. Pentru metodele de la pct. 9.2.4.7.3 lit. b) și c), alimentarea cu aer de combustie trebuie să fie întreruptă prin măsuri adecvate, după un ciclu de funcționare reziduală de maximum 40 de secunde. Trebuie utilizate numai dispozitive de încălzire cu combustie pentru care s-a demonstrat că schimbătorul de căldură rezistă la un ciclu de funcționare reziduală redus de 40 secunde pe durata utilizării normale.

9.2.4.7.5 Dispozitivul de încălzire cu combustie trebuie pus în funcțiune manual. Dispozitivele de programare sunt interzise.

9.2.4.7.6 Sistemele de încălzire cu combustie care utilizează combustibili gazoși nu sunt permise.

9.2.5 **Dispozitiv de limitare a vitezei**

Autovehiculele (purtătoare și tractoarele pentru semiremorci) cu o masă maximă mai mare de 3,5 tone trebuie echipate cu un dispozitiv de limitare a vitezei, conform prescripțiilor tehnice din Regulamentul CEE-ONU nr. 89⁹⁾, cu modificările ulterioare. Dispozitivul va fi reglat astfel încât viteza să nu depășească 90 km/h, ținând seama de toleranța tehnică a dispozitivului.

9.2.6 **Dispozitive de cuplare ale autovehiculelor și remorcilor**

Dispozitivele de cuplare ale autovehiculelor și remorcilor trebuie să îndeplinească prescripțiile Regulamentului CEE-ONU nr. 55²⁾, cu modificările ulterioare, conform datelor de aplicare specificate în acesta.

9.2.7 **Prevenirea altor riscuri cauzate de combustibili**

9.2.7.1 Sistemele de alimentare cu GPL ale motoarelor trebuie să fie echipate și situate astfel încât să fie evitat orice pericol pentru încărcătură care poate fi cauzat de faptul că gazul este refrigerat.

⁸⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 122 (Prescripții uniforme privind omologarea vehiculelor din categoriile M, N și O în ceea ce privește sistemele lor de încălzire).

⁹⁾ Regulamentul CEE-ONU nr. 89 [Prescripții uniforme referitoare la omologarea:

I. Vehiculelor, în ceea ce privește limitarea vitezei lor maxime sau funcția lor de limitare reglabilă a vitezei;

II. Vehiculelor, în ceea ce privește instalarea unui dispozitiv limitator de viteză (DLV) sau a unui dispozitiv limitator reglabil de viteză (DLRV) de un tip omologat;

III. Dispozitivelor limitatoare de viteză (DLV) și a dispozitivelor limitatoare reglabile de viteză (DLRV)].

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 5**din 20 martie 2017**

Dosar nr. 26/2016

Ilie Iulian Dragomir	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu	— președintele Secției penale
Daniel Grădinaru	— judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală
Horia Valentin Șelaru	— judecător la Secția penală
Angela Dragne	— judecător la Secția penală
Aurel Gheorghe Ilie	— judecător la Secția penală
Ionuț Mihai Matei	— judecător la Secția penală
Ana Maria Dascălu	— judecător la Secția penală
Luciana Mera	— judecător la Secția penală
Marius Dan Foițoș	— judecător la Secția penală
Simona Daniela Encean	— judecător la Secția penală
Geanina Cristina Arghir	— judecător la Secția penală
Silvia Cerbu	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Ioana Alina Ilie	— judecător la Secția penală
Romanița Ecaterina Vrînceanu	— judecător la Secția I civilă
Simona Gina Pietreanu	— judecător la Secția I civilă
Constantin Brânzan	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 26/2016 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 473 alin. (1) din Codul de procedură penală și art. 27² alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de către vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Ilie Iulian Dragomir.

La ședința de judecată participă doamna Marinela Mincă, procuror șef al Serviciului judiciar penal, Secția judiciară din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Veronica Junger, magistrat-asistent în cadrul Completului pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, conform art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție vizând interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală privind respingerea acordului de

recunoaștere a vinovăției, în ipoteza în care consimțământul valabil exprimat de inculpat în faza de urmărire penală pentru încheierea acestuia este retras în fața instanței de judecată.

Reprezentantul procurorului general, doamna procuror-șef Marinela Mincă a învederat că, prin recursul în interesul legii promovat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a solicitat să se stabilească un mod unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală privind respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției, în ipoteza în care consimțământul pentru încheierea acestui acord, valabil exprimat de inculpat în faza de urmărire penală, este retras în fața instanței de judecată.

A precizat că în practica instanțelor judecătorești, în ipoteza retractării consimțământului valabil exprimat de inculpat în cursul urmăririi penale, cu ocazia ascultării acestuia de către instanța de judecată, conform art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală, s-au conturat două orientări:

— o orientare minoritară, în cadrul căreia instanțele judecătorești au respins acordul de recunoaștere a vinovăției, motivat fie de împrejurarea că un asemenea consimțământ nu ar avea caracter absolut, iar manifestarea de voință trebuie verificată în fața instanței de judecată (acesta fiind și momentul până la care inculpatul poate reveni asupra consimțământului dat), fie de raționamentul că un acord de recunoaștere a vinovăției nu poate fi consfințit dacă inculpatul nu mai este de acord cu condițiile în care a fost încheiat; și

— o orientare majoritară, susținută și de către reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care a arătat că textul art. 485 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală reglementează expres și limitativ situațiile în care instanța poate dispune respingerea acordului, ipoteza retragerii consimțământului valabil exprimat de inculpat în cursul urmăririi penale nefiind una dintre aceste situații.

A susținut, în esență, că din maniera de reglementare a procedurii de încheiere a acordului de recunoaștere a vinovăției rezultă două etape: etapa încheierii acordului în faza de urmărire penală, care vizează respectarea exigențelor prevăzute de art. 478—483 din Codul de procedură penală referitoare la condițiile impuse de legiuitor manifestării de voință a celor doi titulari ai acordului, procurorul și inculpatul, și o a doua etapă, desfășurată în fața instanței de judecată, care cuprinde, pe de o parte, verificarea de către instanță a îndeplinirii condițiilor de fond și formă privind acordul încheiat, cu posibilitatea acoperirii unor omisiuni, și, pe de altă parte, pronunțarea hotărârii de către instanța de judecată, ca urmare a verificărilor menționate.

A considerat că activitatea instanței presupune verificarea, în principal, a îndeplinirii condițiilor de formă și de fond prevăzute de legiuitor la momentul încheierii acordului, moment care se situează în faza de urmărire penală.

Ca atare, demersul instanței, de verificare a consimțământului inculpatului, trebuie raportat la momentul încheierii acordului, ulterior acestui moment neexistând posibilitatea pentru inculpat de a reveni, în mod unilateral, asupra manifestării de voință exprimate.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că, odată constatate îndeplinite

condițiile de fond și de formă necesare încheierii acordului la momentul încheierii acestuia, în fața instanței competente nu mai există dreptul inculpatului de a reveni asupra consimțământului astfel exprimat, ci, cu ocazia ascultării acestuia [potrivit art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală], instanța de judecată verifică doar dacă consimțământul a fost, la momentul exprimării sale, rezultatul deciziei libere și voluntare, dată în cunoștință de cauză.

A mai susținut că nu există o dispoziție legală care să îndreptățească instanța să verifice dacă, ulterior încheierii acordului, inculpatul își menține manifestarea de voință valabil exprimată în cursul urmăririi penale.

În condițiile în care acordul de recunoaștere a vinovăției este act de sesizare a instanței, a opinat că a recunoaște inculpatului dreptul de a-și retrage consimțământul valabil exprimat la urmărirea penală afectează, cu efect retroactiv, legalitatea actului de sesizare, cu consecința recunoașterii implicite a calității inculpatului de titular al sesizării și, totodată, de cotitular al acțiunii penale, alături de procuror.

În acest sens a susținut că a accepta dreptul inculpatului de a-și retrage în instanță consimțământul valabil exprimat în faza de urmărire penală impune și acceptarea, în cadrul procesului penal, a principiului consensualismului, specific procesului civil, cu consecința recunoașterii și pentru procuror a disponibilității de a reveni asupra acordului de recunoaștere în fața instanței, ipoteză nesusținută de norme legale.

În plus, caracterul irevocabil al consimțământului valabil exprimat de inculpat la încheierea acordului de recunoaștere rezultă și din analogia cu procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, în cadrul căreia nu este posibilă revenirea asupra manifestării exprese de voință exprimată la momentul recunoașterii învinuirii.

Ca atare, a apreciat că atât timp cât inculpatul și-a exprimat în mod valabil consimțământul în vederea încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției în faza de urmărire penală, această manifestare de voință este irevocabilă.

În legătură cu argumentul de similitudine a acordului de recunoaștere a vinovăției cu procedura simplificată a recunoașterii incriminării a menționat că, deși în cadrul celor două proceduri comparate, consimțământul, manifestarea de voință a inculpatului, este dată în faze procesuale diferite, manifestarea de voință are, în ambele situații, caracter irevocabil.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a concluzionat, solicitând admiterea recursului în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală privind respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției, în ipoteza în care consimțământul valabil exprimat de inculpat în faza de urmărire penală pentru încheierea acestuia este retras în fața instanței de judecată.

Președintele completului competent să judece recursul în interesul legii, constatând că nu sunt întrebări din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept care a generat practica neunitară

Prin recursul în interesul legii promovat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a arătat că în practica judiciară națională nu există o orientare unitară cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală privind respingerea acordului de recunoaștere a

vinovăției, în ipoteza în care consimțământul valabil exprimat de inculpat în faza de urmărire penală pentru încheierea acestuia este retras în fața instanței de judecată.

2. Examenul jurisprudențial

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a învederat că, în urma verificării jurisprudenței la nivel național, s-au evidențiat două orientări în ceea ce privește soluțiile date de instanțele de judecată în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, în ipoteza retractării de către inculpat, cu ocazia ascultării de către instanță, a consimțământului valabil exprimat în faza de urmărire penală pentru încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției.

3. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

3.1. Într-o primă orientare a practicii, minoritară, instanțele au considerat că, până la pronunțarea de către prima instanță a soluției asupra acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpatul poate reveni asupra acestui acord încheiat cu procurorul. În acest sens s-a invocat opinia exprimată în literatura de specialitate conform căreia inculpatul trebuie să își manifeste voința de a încheia acordul de recunoaștere a vinovăției în fața instanței, acesta fiind momentul până la care inculpatul poate reveni asupra manifestării inițiale de voință, exprimată în fața procurorului.

Argumentul invocat în cuprinsul hotărârilor judecătorești care susțin această primă orientare constă, în esență, în aceea că legiuitorul nu a dorit să confere un caracter absolut acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat la urmărire penală, astfel încât, în ipoteza în care inculpatul înțelege să își retragă consimțământul în fața instanței de fond, nu se poate dispune condamnarea acestuia în temeiul unui acord pe care inculpatul nu îl mai acceptă.

3.2. Într-o a doua orientare a practicii, majoritară, instanțele judecătorești au reținut că retragerea consimțământului inculpatului, cu ocazia ascultării lui de către instanța competentă, nefiind reglementată în mod expres de lege, nu poate opera, atât timp cât consimțământul a fost exprimat în mod valabil în faza de urmărire penală, fiind îndeplinite condițiile legale imperative care reglementează conținutul și forma acordului de recunoaștere.

4. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

În esență, soluția propusă de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești a fost aceea a caracterului irevocabil al consimțământului valabil exprimat de inculpat în fața procurorului cu ocazia încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpatul nemaiputând reveni asupra recunoașterii din cursul urmăririi penale, consimțământul său, materializat atât în declarația expresă, cât și prin semnătura aplicată pe actul ce conține acordul de recunoaștere a vinovăției, făcând dovada exprimării propriei voințe, valabil exprimată.

În acest sens, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției presupune două etape: încheierea acordului în faza de urmărire penală și verificarea, respectiv confirmarea ori infirmarea acordului de către instanța sesizată să îl judece în fond.

S-a precizat că încheierea acordului în faza de urmărire penală presupune satisfacerea exigențelor legale impuse manifestării de voință a celor doi titulari ai acordului, atât cele de fond, cât și cele de formă (art. 478—483 din Codul de procedură penală), confirmarea sau infirmarea acordului de recunoaștere a vinovăției de către instanță presupunând, pe de o parte, verificarea prealabilă a îndeplinirii condițiilor de formă și de fond ale acordului și, pe de altă parte, pronunțarea soluției pe baza rezultatului acestor verificări.

În acest sens, titularul sesizării a susținut că instanța de judecată realizează verificarea unui acord deja încheiat, astfel că analiza efectuată trebuie să aibă în vedere dacă acordul respectiv a fost încheiat în conformitate cu normele substanțiale și procedurale aplicabile, dacă inculpatul l-a încheiat în mod voluntar și în deplină cunoștință de cauză, dacă există dovezi care susțin vinovăția recunoscută, precum și dacă termenii acordului sunt adecvați (*Natsvliswili și Togonidze c. Georgia*, 29.04.2014, paragrafele 65, 66, 93).

Ca atare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că, odată constatate ca fiind îndeplinite condițiile de fond și formă necesare la încheierea acordului, nu mai există posibilitatea inculpatului de a reveni asupra consimțământului astfel exprimat.

Dimpotrivă, cu ocazia ascultării inculpatului [potrivit art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală], instanța de judecată, constatând valabilitatea consimțământului din momentul exprimării, trebuie să dea efect acordului de recunoaștere a vinovăției.

S-a considerat că acordarea de către instanță a posibilității inculpatului de a-și retrage consimțământul valabil exprimat echivalează cu conferirea unui drept procesual situat în afara legii.

În condițiile în care acordul de recunoaștere a vinovăției este act de sesizare a instanței, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că posibilitatea acordată inculpatului de a-și retrage consimțământul valabil exprimat afectează, cu efect retroactiv, legalitatea actului de sesizare, cu consecința recunoașterii implicite a calității inculpatului de titular al sesizării și, totodată, de cotitular al acțiunii penale, alături de procuror.

Totodată, s-a susținut că acceptarea de către instanță a posibilității inculpatului de a-și retrage consimțământul valabil exprimat în faza de urmărire penală impune și acceptarea, în cadrul procesului penal, a principiului consensualismului, specific procesului civil, cu consecința recunoașterii și pentru procuror a posibilității de a reveni asupra acordului de recunoaștere.

Or, o atare ipoteză, nefiind susținută de norme legale, pune sub semnul inutilității procedura desfășurată în faza de urmărire penală.

În sprijinul soluției propuse, sesizarea a menționat că reprezentanții Înaltei Curți de Casație și Justiție și președinții secțiilor penale ale curților de apel au concluzionat, cu ocazia întâlnirii de lucru desfășurate la Brașov în perioada 4—5 iunie 2015, în sensul caracterului irevocabil al consimțământului valabil exprimat de inculpat în fața procurorului, cu ocazia încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției.

Invocând analogia cu procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, în cadrul căreia nu este posibilă revenirea asupra manifestării exprese de voință exprimată de inculpat la momentul recunoașterii învinuirii, reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a concluzionat că nici în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției nu poate opera o revenire, retractare ori o retragere a consimțământului inculpatului exprimat valabil în fața procurorului, câtă vreme manifestarea de voință nu a fost afectată de eroare, dol, violență.

5. Raportul asupra recursului în interesul legii

În raportul întocmit în cauză, judecătorul-raportor a apreciat că, din interpretarea coroborată a art. 471 și art. 472 din Codul de procedură penală, este admisibilă sesizarea referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală privind respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției, în ipoteza retragerii de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în faza de urmărire penală pentru încheierea acordului, atât sub aspectul titularului sesizării, cât și sub aspectul soluționării în mod diferit, prin hotărâri judecătorești definitive, a problemelor de drept care fac obiectul recursului în interesul legii.

În esență, opinia judecătorului-raportor a fost în sensul că, spre deosebire de procesul civil, în care singura funcție care se exercită este cea de judecată, în procesul penal faza de judecată este precedată de activități investigative, nefiind aplicabil principiul disponibilității.

Ca atare, dreptul inculpatului de a-și retrage consimțământul valabil exprimat la urmărirea penală, cu ocazia ascultării sale de către instanța de judecată, nu este de esență procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, iar procurorul și inculpatul nu pot cere, ca urmare a negocierii acordului, aplicarea altor dispoziții în afara celor convenite și consfințite prin acest acord.

În acest sens, judecătorul-raportor a arătat că admiterea unei soluții contrare ar avea ca efect nerespectarea condiției impuse de lege privind desfășurarea judecății în procedură necontradictorie.

A considerat că irevocabilitatea consimțământului valabil exprimat de inculpat la momentul încheierii acordului de recunoaștere se desprinde și din rațiunea instituirii procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii, introdusă în procesul penal prin dispozițiile art. 320¹ alin. 1 din Codul de procedură penală anterior și preluată în actualul Cod de procedură penală [art. 374 alin. (4)].

În acest sens a subliniat că, deși caracterul irevocabil al recunoașterii învinuirii nu este strict prevăzut de lege, o atare concluzie rezultă din maniera de reglementare a acestei proceduri, întrucât opțiunea inculpatului de a recunoaște învinuirea are un rol procesual prealabil obligatoriu, de stabilire a cadrului procesual pentru activitățile ce vor urma.

Ca atare, judecătorul-raportor a opinat că textul art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală trebuie interpretat în sensul că soluția de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției nu presupune existența și verificarea de către instanță a condiției de menținere ori de retractare a consimțământului valabil exprimat de inculpat, la momentul încheierii acordului la urmărirea penală.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție**, examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

6.1. **Dispoziții legale relevante** **Codul de procedură penală**

„TITLUL IV

Proceduri speciale

CAPITOLUL I

Acordul de recunoaștere a vinovăției

Titularii acordului de recunoaștere a vinovăției și limitele acestuia

Art. 478. — (1) În cursul urmăririi penale, după punerea în mișcare a acțiunii penale, inculpatul și procurorul pot încheia un acord, ca urmare a recunoașterii vinovăției de către inculpat.

(2) Efectele acordului de recunoaștere a vinovăției sunt supuse avizului procurorului ierarhic superior.

(3) Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi inițiat atât de către procuror, cât și de către inculpat.

(4) Limitele încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției se stabilesc prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior.

(5) Dacă acțiunea penală s-a pus în mișcare față de mai mulți inculpați, se poate încheia un acord de recunoaștere a vinovăției distinct cu fiecare dintre aceștia, fără a fi adusă atingere prezumției de nevinovăție a inculpaților pentru care nu s-a încheiat acord.

(6) Inculpații minori pot încheia acorduri de recunoaștere a vinovăției, cu încuviințarea reprezentantului lor legal, în condițiile prezentului capitol.

Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției

Art. 479. — Acordul de recunoaștere a vinovăției are ca obiect recunoașterea comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și privește felul și cuantumul pedepsei, precum și forma de executare a acesteia, respectiv felul măsurii educative ori, după caz, soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei.

Condițiile încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției

Art. 480. — (1) Acordul de recunoaștere a vinovăției se poate încheia numai cu privire la infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani.

(2) Acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie atunci când, din probele administrate, rezultă suficiente date cu privire la existența faptei pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală și cu privire la vinovăția inculpatului. La încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, asistența juridică este obligatorie.

(3) *abrogat.*

(4) Inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei amenzii. Pentru inculpații minori se va ține seama de aceste aspecte la alegerea măsurii educative; în cazul măsurilor educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste măsuri, prevăzute de lege, se reduc cu o treime.

Forma acordului de recunoaștere a vinovăției

Art. 481. — (1) Acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie în formă scrisă.

(2) În situația în care se încheie acord de recunoaștere a vinovăției, procurorul nu mai întocmește rechizitoriu cu privire la inculpații cu care a încheiat acord.

Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției

Art. 482. — Acordul de recunoaștere a vinovăției cuprinde:

- a) data și locul încheierii;
- b) numele, prenumele și calitatea celor între care se încheie;
- c) date privitoare la persoana inculpatului, prevăzute la art. 107 alin. (1);
- d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului;
- e) încadrarea juridică a faptei și pedeapsa prevăzută de lege;
- f) probele și mijloacele de probă;
- g) declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală;
- h) felul și cuantumul, precum și forma de executare a pedepsei ori soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat;
- i) semnăturile procurorului, ale inculpatului și ale avocatului.

Sesizarea instanței cu acordul de recunoaștere a vinovăției

Art. 483. — (1) După încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, procurorul sesizează instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond și trimite acesteia acordul de recunoaștere a vinovăției, însoțit de dosarul de urmărire penală.

(2) În situația în care se încheie acordul numai cu privire la unele dintre fapte sau numai cu privire la unii dintre inculpați, iar pentru celelalte fapte sau inculpați se dispune trimiterea în judecată, sesizarea instanței se face separat. Procurorul înaintează instanței numai actele de urmărire penală care se referă la faptele și persoanele care au făcut obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției.

(3) În cazul în care sunt incidente dispozițiile art. 23 alin. (1), procurorul înaintează instanței acordul de recunoaștere a vinovăției însoțit de tranzacție sau de acordul de mediere.

Procedura în fața instanței

Art. 484. — (1) Dacă acordului de recunoaștere a vinovăției îi lipsește vreuna dintre mențiunile prevăzute la art. 482 sau dacă nu au fost respectate condițiile prevăzute la art. 483, instanța dispune acoperirea omisiunilor în cel mult 5 zile și sesizează în acest sens conducătorul parchetului care a emis acordul.

(2) La termenul fixat se citează inculpatul, celelalte părți și persoana vătămată. Instanța se pronunță asupra acordului de recunoaștere a vinovăției prin sentință, în ședință publică, după ascultarea procurorului, a inculpatului și avocatului acestuia, precum și, dacă sunt prezente, a celorlalte părți și a persoanei vătămate.

Soluțiile instanței

Art. 485. — (1) Instanța, analizând acordul, pronunță una dintre următoarele soluții:

a) admite acordul de recunoaștere a vinovăției și pronunță soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480—482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului;

b) respinge acordul de recunoaștere a vinovăției și trimite dosarul procurorului în vederea continuării urmăririi penale, dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480—482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului, sau dacă apreciază că soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat este nelegală sau nejustificat de blândă în raport cu gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului.

(2) Instanța poate admite acordul de recunoaștere a vinovăției numai cu privire la unii dintre inculpați.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), instanța se pronunță din oficiu cu privire la starea de arest a inculpaților.

(4) Dispozițiile art. 396 alin. (9), art. 398 și art. 399 se aplică în mod corespunzător.

Soluționarea acțiunii civile

Art. 486. — (1) În cazul în care instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța ia act de aceasta prin sentință.

(2) În cazul în care instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. În această situație, hotărârea prin care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile.

Cuprinsul sentinței

Art. 487. — Sentința cuprinde în mod obligatoriu:

- a) mențiunile prevăzute la art. 370 alin. (4), art. 403 și 404;
- b) fapta pentru care s-a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției și încadrarea juridică a acesteia.

Calea de atac

Art. 488. — (1) Împotriva sentinței pronunțate potrivit art. 485 și 486, procurorul, inculpatul, celelalte părți și persoana vătămată pot declara apel, în termen de 10 zile de la comunicare.

(2) Apelul poate fi declarat în condițiile art. 409, care se aplică în mod corespunzător.

(3) La soluționarea apelului se citează părțile și persoana vătămată.

(4) Instanța de apel pronunță una dintre următoarele soluții:

a) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este tardiv sau inadmisibil ori nefondat;

b) admite apelul, desființează sentința prin care acordul de recunoaștere a fost admis și pronunță o nouă hotărâre, procedând potrivit art. 485 și 486, care se aplică în mod corespunzător;

c) admite apelul, desființează sentința prin care acordul de recunoaștere a fost respins, admite acordul de recunoaștere a vinovăției, dispozițiile art. 485 alin. (1) lit. a) și art. 486 aplicându-se în mod corespunzător.

Legalitatea procesului penal

Art. 2. — Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

Caracterul echitabil, termenul rezonabil al procesului penal

Art. 8. — Organele judiciare au obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor părților și ale subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil.”

6.2. Jurisprudența Curții Constituționale a României

Decizia nr. 235 din 7 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 484 alin. (2) și ale art. 488 din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 364 din 26 mai 2015.

6.3. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

Cauza *Natsvlishvili și Togonidze contra Georgia* nr. 9.043/05 din 29 aprilie 2014, paragrafele 65, 66, 93.

6.4. Din Expunerea de motive a proiectului Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală rezultă că acordul de recunoaștere a vinovăției, o formă de justiție negociată, reglementată în Codul de procedură penală în secțiunea dedicată procedurilor speciale, este merit să aducă o schimbare radicală procesului penal român și să ofere o soluție legislativă inovatoare cu scopul soluționării cauzelor într-un termen optim și previzibil.

Ca act procedural, acordul de recunoaștere a vinovăției constituie una dintre cele două modalități de sesizare a instanței de judecată de către procuror, având anumite particularități față de sesizarea prin rechizitoriu.

Una dintre aceste particularități este că acordul de recunoaștere a vinovăției are doi titulari, expres prevăzuți de legea procesual penală, procurorul și inculpatul, ambii titulari fiind implicați activ și nemijlocit în a încheia înțelegerea asupra modului de soluționare a acțiunii penale exercitate în cauză. Celor doi li se alătură procurorul ierarhic superior, care are însă un rol strict limitat la avizarea limitelor înțelegerii, negocierii.

Procurorul, ca titular al acordului de recunoaștere a vinovăției, este cel care supraveghează sau efectuează urmărirea penală, fie având inițiativa procedurii de negociere, fie acceptând inițiativa inculpatului și este singurul care poate decide întreruperea negocierii atunci când, deși există consens, nu se cade de acord cu limitele stabilite de procurorul ierarhic.

La rândul său, inculpatul, în calitate de persoană față de care se exercită acțiunea penală, este cotitular la procedură și titular al acordului de recunoaștere a vinovăției, având un drept care se limitează la inițiativa acordului.

Din textul art. 478 din Codul de procedură penală rezultă că încheierea propriu-zisă a acordului de recunoaștere a vinovăției depinde, exclusiv, de voința procurorului. Pentru că acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie valabil numai dacă titularii menționați consimt, inculpatul poate refuza inițiativa procurorului de a încheia un astfel de acord, dreptul său fiind personal, apărătorul având doar dreptul să îl asiste la procedura justiției negociată.

Textele procedurale nu fac distincție între inculpații titulari ai acordului, putând avea această calitate atât inculpații persoane fizice, cât și inculpații persoană juridică, în acest din urmă caz intervenind excepțiile prevăzute de art. 135 din Codul de procedură penală (statul și autoritățile publice, care nu răspund penal și instituțiile publice care nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat).

Dar dreptul inculpatului de a iniția un acord de recunoaștere a vinovăției nu este plinar, ci cunoaște două limitări expres reglementate: pentru infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 15 ani sau detenția pe viață și să nu fie minor [art. 480 alin. (1) din Codul de procedură penală].

Deși art. 478 din Codul de procedură penală nu determină expres caracterul intervenției procurorului ierarhic în cadrul acestei proceduri, aceasta vizează respectarea de către procurorul de caz a limitelor de negociere și a condițiilor de formă privind actul încheiat și se exercită prealabil încheierii acordului între procurorul de caz și inculpat, având rolul de control de legalitate, nu de oportunitate sau de teimeinicie.

Decizia Curții Constituționale nr. 235 din 7 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 484 alin. (2) și ale art. 488 din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 364 din 26 mai 2015, a instituit dreptul părților civile, al persoanelor vătămate și al părților responsabile civilmente să participe, în funcție de calitățile lor procesuale, la judecarea acordului de recunoaștere a vinovăției, dar nu și la participarea lor la procedura de negociere, prin această decizie constatându-se că dispozițiile art. 488 din Codul de procedură penală, precum și soluția legislativă cuprinsă în art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală, care exclude aceste părți de la ascultarea în fața instanței de fond, sunt neconstituționale.

Acordul de recunoaștere a vinovăției, potrivit art. 479 din Codul de procedură penală, înseamnă recunoașterea săvârșirii faptei, acceptarea încadrării juridice pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală și se referă la felul și quantumul pedepsei, la forma de executare a acesteia, art. 482 lit. h) din Codul de procedură penală stipulând că obiectul poate viza și renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei.

Pentru a se încheia acordul, inculpatul trebuie să recunoască fapta fără rezerve și să accepte încadrarea juridică, strâns legată de recunoașterea faptei. Ambele aspecte sunt cuprinse în negocierea soluției acțiunii penale, a felului și întinderii pedepsei, a modalității de executare, prin încadrare juridică înțelegându-se corespondența dintre faptă și totalitatea normelor speciale și generale care determină caracterizarea juridică.

Întrucât procedura în fața instanței nu este contradictorie, inculpatul trebuie să cunoască, încă din faza inițierii procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, dispozițiile legale incidente în aplicarea sancțiunii corespunzătoare situației lui juridice (exemplu: circumstanțele agravante, atenuante, recidivă). Procurorul este cel care propune inculpatului încadrarea juridică și, odată ce încadrarea juridică a fost stabilită prin ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale sau printr-un asemenea act de schimbare a încadrării juridice, inculpatul nu are dreptul să o negocieze.

Art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, care prevede condiția de valabilitate a acordului (declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică), se interpretează în sensul că, până la încheierea procedurii justiției negociată în faza urmăririi penale, inculpatul poate reveni asupra consimțământului.

Noțiunea de „pedeapsă” (art. 479 din Codul de procedură penală) comportă pedeapsa principală și pedeapsa complementară (pedeapsa accesorie aplicându-se doar în anumite condiții), iar forma de executare înseamnă modalitatea în care pedeapsa aplicată de instanță va fi executată [detenție sau suspendare sub supraveghere, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 91, art. 92 alin. (1), art. 93 alin. (2) și (3) din Codul penal].

În situația în care acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie cu soluția renunțării la aplicarea pedepsei, acesta trebuie să respecte toate condițiile stipulate în art. 80 și art. 82 alin. (2) din Codul penal, iar pentru soluția de amânare a aplicării pedepsei se au în vedere art. 83 și art. 85 alin. (2) din Codul penal.

Un alt aspect ce constituie o derogare de la conținutul rechizitoriului îl constituie și faptul că acordul de recunoaștere a vinovăției trebuie semnat de procuror, de inculpat și de avocat [art. 482 lit. i) din Codul procedură penală]. Înainte de a fi supus cenzurii instanței de judecată, acordul trebuie verificat, în

vederea îndeplinirii tuturor condițiilor de formă și de fond, de către procurorul ierarhic, similar verificării condițiilor de valabilitate a rechizitoriului [art. 478 alin. (2) din Codul de procedură penală].

În fața instanței competente, astfel cum s-a arătat anterior, procedura de judecată este necontradictorie [art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală], respectiv nici procurorul, nici inculpatul neputând cere aplicarea altor dispoziții în afara celor stipulate prin acordul de recunoaștere a vinovăției.

Ca atare, „ascultarea inculpatului” [art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală] se referă strict la concluziile asupra acordului, astfel cum acesta a fost încheiat, în caz contrar nemaifiind respectată condiția desfășurării judecării în procedură necontradictorie.

În această fază, inculpatul nu poate reveni asupra recunoașterii efectuate la urmărirea penală, întrucât consimțământul său, materializat în declarația expresă și prin semnătura aplicată pe actul ce conține acordul de recunoaștere a vinovăției, face dovada exprimării propriei voințe.

Valabilitatea consimțământului ar putea fi examinată numai dacă sunt probe certe că s-a obținut prin încălcarea principiului loialității probelor, stipulat în art. 101 din Codul de procedură penală.

În acest context se consideră că decizia amintită a Curții Constituționale nu conferă inculpatului un drept suplimentar, ci doar celorlalte părți, inculpatul neputând, ca de altfel nici procurorul, cere mai mult sau mai puțin decât ceea ce negociase prin acord, iar dacă în cauză există o tranzacție sau un acord de mediere privind latura civilă între inculpat și partea civilă, decât cele negociate și agreeate privind soluționarea acțiunii civile.

În procedura de judecată necontradictorie nu se administrează probe noi și nici nu se readministrează probele de la urmărirea penală, iar pentru că inculpatul nu poate solicita o pedeapsă mai ușoară nu se justifică nici administrarea de probe în circumstanțiere, instanța având posibilitatea să pronunțe o pedeapsă mai blândă exclusiv prin examinarea probelor de la urmărirea penală.

Cu dezvoltarea, succintă, a caracteristicilor acordului de recunoaștere a vinovăției ca act de sesizare a instanței, Înalta Curte de Casație și Justiție evidențiază că în fața instanței, atunci când aceasta analizează acordul, soluția de admitere a acordului, prevăzută de art. 485 alin. (1) lit. a) teza I din Codul de procedură penală, comportă asupra verificării întrunirii condițiilor de legalitate și temeinicie, admiterea acordului fiind consecința îndeplinirii tuturor condițiilor de admisibilitate stipulate la art. 480—482 din Codul de procedură penală.

Subsecvent admiterii acordului de recunoaștere a vinovăției, instanța trebuie să se pronunțe efectiv asupra acțiunii penale, soluțiile fiind cele prevăzute de art. 396 alin. (2)—(4) din Codul de procedură penală, potrivit celor stabilite în acordul încheiat. Singurele posibilități de deliberare într-o manieră diferită față de cele prevăzute în acord sunt legate de aplicarea unei soluții mai ușoare (fel, quantum, modalitate de executare a pedepsei), ca urmare a propriului examen realizat de instanță asupra temeiniciei celor convenite în acord (nu și la solicitarea inculpatului sau procurorului, pentru că aceștia au negociat anterior), aceasta fiind și limita în care se poate exercita calea de atac [art. 488 alin. (1) din Codul de procedură penală].

Soluția de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției [art. 485 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală] poate fi pronunțată numai dacă este incidentă vreuna dintre următoarele situații: nerespectarea condițiilor de fond și de formă (cele de la art. 480—482 din Codul de procedură penală), insuficiența probelor (sub aspectul consistenței acestora pentru stabilirea existenței faptei sau a vinovăției sau al nelegalității administrării unor probe, pe care instanța, deși nu are competența să le excludă, le poate cenzura și hotărî că cele legal administrate nu sunt suficiente pentru existența faptei și a vinovăției), incidența unei cauze de împiedicare a exercitării

acțiunii penale (deces al inculpatului, retragerea plângerii prealabile, prescripția), neregularități în desfășurarea urmăririi penale (necompetența organului judiciar în condițiile examenului incidente dispozițiilor art. 282 din Codul de procedură penală ce reglementează nulitățile relative).

Ca atare, instanța sesizată cu acordul de recunoaștere a vinovăției nu are posibilitatea să îl respingă, în ipoteza retractării, cu ocazia ascultării inculpatului, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, odată ce retractarea nu este susținută de probe certe că acel consimțământ s-a obținut prin încălcarea principiului loialității în administrarea probelor, soluția reglementată de art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală nepresupunând și verificarea condițiilor de menținere ori de retractare a consimțământului exprimat de inculpat la momentul încheierii acordului, rolul instanței în această procedură limitându-se la verificarea acordului de voință al celor doi implicați și la aplicarea pedepsei și individualizarea acesteia.

Astfel, funcția de judecată a instanței este restrânsă, aspect care trebuie să se reflecte în specificitatea soluțiilor pe care le poate adopta, strict în limitele prevăzute de art. 485 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură penală.

În procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, manifestarea de voință a inculpatului constând în consimțământul acestuia are o natură duală: pe de o parte, este o recunoaștere a faptei, o mărturisire, iar, pe de altă parte, este și un act prin care inculpatul renunță expres la dreptul de a fi judecat în procedura publică.

În acest sens se apreciază că art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale recunoaște părții interesate dreptul de a renunța, valabil, la garanțiile instituite de Convenție, pentru că dreptul la un proces echitabil nu este unul absolut, iar procedura desfășurată în cursul urmăririi penale nu este una arbitrară, legea procesual penală instituind garanții prin care se asigură că inculpatul care acceptă sau inițiază acordul nu este sancționat exclusiv pe baza declarației lui de recunoaștere.

În plus, asigurarea asistenței juridice la momentul încheierii acordului, indiferent de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită, asigură premisele unei manifestări de voință realizate în deplină cunoștință de cauză, incompatibilă cu o retractare sau retragere a consimțământului total nejustificată. Legea nu prevede posibilitatea revenirii asupra acordului și, dat fiind caracterul consensual al acestui act, nu se pot invoca în susținerea unei eventuale retrageri a consimțământului împrejurări ulterioare momentului încheierii acordului.

Rolul instanței nu este acela de a relua în fața sa procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, ci ascultarea inculpatului este menită, eventual, a decela elemente care pot pune la îndoială valabilitatea exprimării consimțământului (existența unui viciu de consimțământ la momentul încheierii acordului), obligația ascultării inculpatului având rolul de a garanta echitatea procedurii și de a da posibilitatea instanței să analizeze plenar dacă manifestarea de voință a fost sau nu afectată de eroare, dol, violență, leziune.

A admite caracterul retractabil al consimțământului înseamnă ineficiența procedurii recunoașterii vinovăției, legal prevăzută și, totodată, inutilitatea ei sub aspectul oportunității scurtării procesului penal, deziderat pentru care s-a reglementat justiția negociată, derogatorie de la dreptul comun.

Deopotrivă, inculpatul este liber să opteze între a uza sau nu de procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, legiuitorul neprevăzând soluția de respingere a acordului pe motiv că inculpatul nu mai recunoaște faptele sau își retractează consimțământul.

În ceea ce privește considerentul doctrinar al principiului disponibilității, despre care se susține că s-ar aplica în procedura analizării de către instanță a acordului de recunoaștere a

vinovăției, atunci când inculpatul, ascultat, declară că nu își mai menține consimțământul sau îl retractează, Înalta Curte subliniază că procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege, respectarea principiului legalității (art. 2 din Codul de procedură penală) verificându-se în raport cu toate normele ce reglementează un act. De asemenea se arată că autoritatea judecătorească este ținută să își desfășoare activitatea cu respectarea regulilor procedurale prevăzute de Constituție, de Codul de procedură penală, alte legi speciale ce cuprind dispozițiile procedurale penale.

Sub acest aspect, art. 7 din Codul de procedură penală consacră principiul oficialității procesului penal, cauzele de disponibilitate, precum și aplicarea principiului oportunității.

Codul de procedură penală și doctrina au stabilit excepții de la principiul oficialității, cu caracter absolut, denumite cazuri de disponibilitate, ca exemplu:

— când acțiunea penală se pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, aceasta putând împiedica exercitarea acțiunii penale prin retragerea plângerii;

— când legea permite împăcarea (înșelăciune, înșelăciune privind asigurările);

— aplicarea legii penale în spațiu (principiul personalității);

— dacă făptuitorul este demnitar, magistrat, membru al Guvernului (avize);

— când făptuitorul se bucură de imunitate de jurisdicție diplomatică sau consulară, în baza convențiilor sau tratatelor internaționale la care România este parte;

— infracțiunile prevăzute de art. 413—417 din Codul penal, în cazul cărora acțiunea penală se pune în mișcare la sesizarea comandantului unității militare.

În Codul de procedură penală, deși nu există un text expres care să consacre principiul disponibilității, legiuitorul a prevăzut însă posibilitatea ca titularul care a declarat un apel, o contestație, altă cale de atac, avându-se în vedere că părțile, procurorul (cu excepția, pentru acesta, în cazul unui recurs în interesul legii) au drepturi prevăzute de dispozițiile art. 81, art. 83, art. 85 și 87, respectiv dreptul de a formula cereri ce țin de soluționarea laturii penale și/sau a laturii civile, după caz, au și dreptul de a declara căile ordinare sau extraordinare de atac, dar și pe acela de a renunța, cu respectarea dispozițiilor privind

momentul până la care se poate renunța, retrace acea cale de atac, acest drept ținând de actul său de dispoziție, de voință.

Spre deosebire de procesul civil în care singura funcție care se exercită este cea de judecată, în procesul penal faza de judecată este precedată, în general, de activități investigative, efectuate potrivit unor norme de procedură care urmează principiile fundamentale ale procesului penal, prevăzute în art. 2—12 din Codul de procedură penală.

Ca atare, cu referire la poziția doctrinară care, în considerarea principiului disponibilității, consacră dreptul inculpatului ca, în cadrul procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, cu ocazia ascultării sale de către instanță, să își retragă, retracteze consimțământul valabil exprimat la urmărirea penală, Înalta Curte de Casație și Justiție consideră că un asemenea drept nu este de esență respectivei proceduri, întrucât acordul de recunoaștere a vinovăției este rezultatul negocierii și consensului dintre procuror și inculpat, niciunul dintre titularii acordului neputând cere aplicarea altor dispoziții în afara celor convenite și consfințite prin acord, în situația contrară nemaifiind respectată condiția desfășurării judecății în procedură necontradictorie.

Caracterul irevocabil al consimțământului valabil exprimat de inculpat la momentul încheierii acordului de recunoaștere se desprinde și din rațiunea instituirii procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii introdusă în procesul penal român odată cu Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (art. 320¹ alin. 1 din Codul de procedură penală anterior), reluată în Codul de procedură penală nou [art. 374 alin. (4) din actul normativ arătat], din ansamblul acestei proceduri desprinzându-se concluzia irevocabilității recunoașterii, irevocabilitate care, de asemenea, nu este strict reglementată, ci opțiunea inculpatului are rolul procesual prealabil obligatoriu, prin ea stabilindu-se cadrul procesual pentru activitățile ce vor urma.

Ca atare, dat fiind caracterul irevocabil al recunoașterii vinovăției realizate în condițiile unui consimțământ valabil exprimat, art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală se va interpreta în sensul că soluția de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției nu se poate întemeia exclusiv pe simpla retragere de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală.

În considerarea celor expuse, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru judecarea recursului în interesul legii va stabili că retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală stabilește că: Retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, azi, 20 martie 2017.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ILIE IULIAN DRAGOMIR

Magistrat-asistent,
Veronica Junger

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă**privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede
din argint dedicate împlinirii a 140 de ani de la proclamarea
Independenței de stat a României**

Art. 1. — În conformitate cu prevederile Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, începând cu data de 8 mai 2017, Banca Națională a României va lansa în circuitul numismatic o monedă din argint dedicată împlinirii a 140 de ani de la proclamarea Independenței de stat a României.

Art. 2. — Caracteristicile monedei sunt următoarele:

Valoare nominală	10 lei
Metal	argint
Titlu	999‰
Formă	rotundă
Diametru	37 mm
Greutate	31,103 g
Calitate	proof
Cant	zimțat

Aversul monedei redă o imagine de epocă prezentând defilarea triumfală a trupelor române victorioase în Războiul de Independență, inscripția în arc de cerc „ROMANIA”, valoarea nominală „10 Lei”, stema României și anul de emisiune „2017”.

Reversul monedei prezintă portretul lui Carol I, inscripțiile în arc de cerc „140 DE ANI DE LA PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI DE STAT” și „CAROL I”.

Art. 3. — Monedele din argint, ambalate în capsule de metacrilat transparent, vor fi însoțite de broșuri de prezentare redactate în limbile română, engleză și franceză. Broșurile includ certificatul de autenticitate al emisiunii, pe care se găsesc semnăturile guvernatorului BNR și casierului central.

Art. 4. — Monedele din argint dedicate împlinirii a 140 de ani de la proclamarea Independenței de stat a României au putere circulatorie pe teritoriul României.

Art. 5. — Lansarea în circuitul numismatic a acestor monede din argint se realizează prin sucursalele regionale București, Cluj, Iași și Timiș ale Băncii Naționale a României.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 4 mai 2017.
Nr. 6.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

